#kuidasmekestame kogukondlikud arutelud:

ettepanekud Rahandusministeeriumile

- 1. Aruteludel toodi välja mitmed maksupoliitikat puudutavad küsimused. Näiteks leidsid osalejad, et Eesti ühtlasemale arengule aitaks kaasa parem liikuvus (mida saab toetada ka maksupoliitikaga) ning maapiirkondades ettevõtluse ärgitamine, kas siis maksusoodustuste või täiendavate toetuste abil. Ettepanekuteks on:
  - Suunata kütuseaktsiisist suurem ja kokkulepitud osa teede korrashoidu.
  - Algatada maksupoliitika teemaline debatt regionaalpoliitiliste vajaduste ja võimaluste, võimalike alternatiivsete meetmete täpsustamiseks (sealhulgas kaaluda võimalike investeeringutoetuste ja maksusoodustuste mõju).
- 2. Kogukondlikel aruteludel osalejad lugesid üheks olulisemaks rahvastikumuutustega seotud väljakutseks ebavõrdsuse vähendamist. Madalamad palgad ning kehvemad võimalused sunnivad inimesi lahkuma maapiirkondadest linnadesse või välismaale. Väljakutsetega tegelemiseks pakkusid osalejad regionaalpoliitika vallas välja järgmised ettepanekud:
  - Anda kohalikele omavalitsustele õigus ja ressursid elamuehituse ja ettevõtlusmaa arendusega (maa ja hoonestusõigus) tegelemiseks.
  - Luua ettevõtlusega alustamise innustamiseks maapiirkondadele kättesaadavaid ja paindlikke toetuslahendusi (sh maksude ülevaatamine, laenuvõimalused, soodustused).
  - Luua motivatsioonipakett kohalikele omavalitsustele, et neil oleks ressurssi ja võimekust olla kohaliku ettevõtluse aktiveerijaks (sh tulumaksu jagamine elu- ja töökoha vahel, riigimaa eraldamine).
- 3. Sündimuse teemaseminaril räägiti teiste teemade seas lapse- ja peresõbraliku keskkonna kujundamisest. Osalejad tõid välja vajaduse kindlustada, et igas detailplaneeringus ning ehitusloas, mis puudutab vähemalt 100 inimest, näidatakse kuidas toetatakse taristuga laste kasvatamist. Palume otsida planeerimisvaldkonnas lahendusi selleks, et arendajad nõuetest kinni peaksid.

Kodanikualgatuslikud #kuidasmekestame arutelud toimusid 2018. aasta oktoobrist detsembrini.

Arutelude eesmärgiks oli teadvustada rahvastikumuutuste mõju ning otsida muutustega kaasnevatele probleemidele lahendusi.

Arutelud toimusid üle Eesti ning järgisid ühtset formaati.

Ettepanekud kujunesid 34 kogukondlikult arutelult kogutud sisendi põhjal, kus osales kokku 358 inimest

Esialgsetele lahendusideedele andsid tagasisidet valdkondlikud eksperdid. Seejärel ideid sõeluti ning täpsustati.

Ettepanekuid aitasid sõnastada esindajad järgmistest organisatsioonidest: Eesti Lasterikaste Perede Liit, Lastekaitse Liit, Eesti Pereteraapia Ühing, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Tööandjate Keskliit, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtete Assotsiatsioon, Eesti Külaliikumine Kodukant, Eesti Leader Liit, Maakondlike Arenduskeskuste võrgustik, Eesti Noorteühenduste Liit, SA Innove, Eesti Töötukassa, jt.

Arutelusarja kokkuvõtteid ning tulemusi, sealhulgas kogu ettepanekute paketti näeb veebilehel: kestame.rahvaalgatus.ee

#kuidasmekestame arutelusari sai teoks koostöös Avatud Eesti Fondi, Eesti Tööandjate Keskliidu, Mainor AS, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja, EAS Work in Estonia programmi, TalTechi, Teenusmajanduse Koja, Vabaühenduste Liidu, Eesti Koostöö Kogu, IOM, Siseministeeriumi ja Kultuuriministeeriumiga.

